

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 47—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

România a declarat războiul Monarhiei

Germania a declarat războiul României. — Primele încăierări la granița română. — Comunicatul lui Höfer vorbește despre prizonieri români. — Ordinul de zi al arhiducelui Friedrich în chestia războiului cu România. — Ultimele ore înainte de declarația de război. — Perspectivele României în război. — Grecia și intervenția României. — Brătianu a semnat acordul cu Ententa la 15 August. — Puterea militară a României.

Austro-Ungaria și cu ea Germania au cu începutul săptămânii acestea un dușman mai mult: România. Eram în drept să ne așteptăm ca România să fie aliata și nu inamica noastră. Și până în momentul din urmă, — în multe cercuri dela noi se credea că România dacă nu va merge cu noi, în nici un caz nu va merge contra noastră. Totuși imposibilul, a devenit posibil: România a rupt fără de veste, toate legăturile economice și culturale cu puterile centrale, pentru a se lega definitiv de Rusia. Și când te gândești că zeci de ani de-a rindul România era legată de occidentul Europei, numai prin puterile centrale, că tot ce importa și tot ce exporta o făcea din și prin Puterile centrale. Cu Rusia, România nu era legată prin nimic. Relațiile economice între România și Rusia erau cu totul reduse, prin faptul că Rusia ca și România este o țară mai mult agricolă, — iar de relații culturale, morale și sociale — nici vorbă nu puteau fie între Rusia și România.

Și când știi, că ceiace a făcut pe conducătorii României să se alătore de Ententa, — e numai presupunerea că Ententa va fi învingătoare. — cu drept cuvânt, trebuie să-ți pui aceiaș întrebarea ce și-au pus-o chiar mulți bărbați de stat din România: Face oare ca o țară mică să riște un război pustiitor, care poate deveni fatal existenței ei, numai pe baza unei presupuneri șubrede și indoelnice, că va învinge Ententa, când păreriile sînt așa de împărțite chiar în țara românească asupra chestiunii de partea cui va fi victoria.

Dar dacă va fi bătută Ententa? Nu-i atunci în rizic întreaga existență a României? Ce siguranță și ce garanție pot avea conducătorii României, că nu se va întâmpla așa ceva. Garanțiile Ententei. Pot avea ele vre-o valoare, când știm ca la mijloc e Rusia, care a semnat până acum atâtea acte solemne, fără să se fie de ele, — și numai așa a ajuns o împărăție atât de mare.

Noi Românii din Ungaria am fi dorit firește să vedem România de partea puterilor centrale

Cum însă această nu s'a întâmplat, trebuie să ne conformăm cu noua stare de lucruri: Rupte sunt acum toate legăturile noastre cu Românii din țară, — și ne vom face mai departe datoria noastră către tron și patrie, luptând cu aceeași bravură, cu aceeași loialitate pentru biruința steagului căruia i-am jurat credința.

Românii din Ardeal și Ungaria să-și păstreze cumpătul și liniștea cuvenită în aceste zile grele. Toate măsurile au fost luate, ca avutul și siguranța personală să fie garantată. Să avem nădejdea că Ardealul nu va deveni teatru de război, și bunurile noastre culturale, morale și etnice de acolo ne vor rămâne intacte. Dar e datoria fiecărui român din Ungaria să rămâie credincios patriei ungare, să se identifice acum ca și înainte cu toate interesele țării ungurești — ca nimenea să nu poată să zică că nu-i un devotat celătean al patriei ungare, un fiu brav al pământului pe care s'a născut.

Știrea că România a declarat războiul Austro-Ungariei s'a aflat Luni dimineața în Budapesta, prin ediții speciale, care au publicat următoarea telegramă din Viena, cu data de Luni, 28 August:

»Eri în timpul nopții ambasadorul român s'a prezentat la ministerul de externe pentru a preda o notă, după care România dela 27 August 9 ore seara, se consideră în stare de război cu Austro-Ungaria.»

Despre felul cum s'a produs această declarație de război, »Pester Lloyd» mai află următoarele amănunte din Viena: Duminecă seara la 9 fără un sfert a apărut ministrul român, principele Mavrocordat la ministrul de externe, prezentând funcționarului atunci în serviciu în cabinetul ministerului, nota, care conținea declarația de

război. Nota este datată dela 27 August 9 seara și e prevăzută cu semnătura proprie a ministrului de externe român Porumbaru. Nota aceasta a venit dar în original din București și desigur, că se afla deja de mai multe zile la Viena. După un sfert de oră dela prezentarea notei, România era în stare de război cu Austro-Ungaria.

Duminecă, când nu s'a știut încă nimic despre intențiile de război ale României, ziarele de aici, au adus știrea din București care anunță convocarea unui Consiliu de Coroană în următorul chip:

Ziarul oficial »L'Independance Roumaine» a publicat Sâmbătă următorul comunicat:

Nelinștea și îngrijorarea, cari s'au manifestat din diferite părți, l'au îndemnat pe regele României, să asculte într'un consiliu nu numai părerea guvernului și a reprezentanților parlamentului, ci și opinia conducătorilor de partid a foștilor prim miniștri și a foștilor președinți ai Corpurilor legiuitoare române. În loc să se recunoască acest caracter al convocării regale, unele ziare caută să folosească această împrejurare pentru a face noi agitații și instigații, însoțind'o cu tot felul de comentarii neîndreptățite și amănunte false.

Consiliul de Coroană va avea loc Duminecă la ora 10 dimineața în palatul regal dela Cotroceni. La acesta vor participa: membrii guvernului, foștii primi miniștri Petru Carp, Titu Maiorescu, Teodor Rosetti, șefii de partid Marghiloman, Filipescu, Take Ionescu, foștii și actualii președinți ai Corpurilor legiuitoare, Ferechide, Cantacuzino-Pășcani, Olănescu și C. F. Robescu, — acesta din urmă va ține locul Președintelui Senatului, Vasile Missir, care lipsește acum din țară.

Consiliul acesta de Coroană a fost amânat pentru Duminecă la 3 după amiază, și desigur, că a luat cea hotă-

Pretul unui exemplar 6 fileri.

rare definitivă pentru România. Încă Sâmbătă regele României a primit în audiență pe ministrul austro-ungar, contele Czernin, dar nu i-a dat atunci nici cea mai mică indicație că o decisiune a fost deja luată, sau e pe cale să se ia. Regele și-a exprimat încă nădejdea că e posibil ca neutralitatea României să fie menținută. În noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, prim ministrul român a declarat ambasadorului austro-ungar:

— Pot, voiesc și voi păstra neutralitatea. Consiliul de Coroană va dovedi aceasta.

România a fost timp de treizeci de ani în alianță cu Puterile centrale și în 1912, pe timpul frământărilor din Balcani alianța aceasta a fost reînnoită.

Cum răspunde Germania la declarația de războiu a României

Din Berlin se anunță oficios:

În urma declarației de războiu a României contra Austro-Ungariei, consiliul federal german a fost convocat de urgență la o ședință.

»Faptul, că România în mod rușinos a călcat tratatele încheiate cu Austro-Ungaria și Germania declarând erii războiu aliaților noștri, ministrul imperial german la București a fost avizat să-și ceară pașapoartele și să declare guvernului român, că și Germania se consideră de acum înainte în stare de războiu cu România.

Ultimele ore ale neutralității române

Berlin, 28 August. — »Berliner Tageblatt« a mai publicat următoarea telegramă din România despre ceea ce s'a petrecut cu vre-o câteva ore înainte de declarația de războiu. Presa ententistă lucrează cu mare presiune pentru a contribui la intervenția sigură a României în războiu. În culorile cele mai vii, ziarele acestea arată câștigul ce ar fi pentru țară prin participarea ei la războiu pe temeiul acordului diplomatic încheiat cu Ententa, Consiliul de coroană a fost amânat pentru câteva ore, fiindcă atașatul militar rus la București, colonelul Tatarov, care s'a întors ieri dimineața dela cartierul general rus unde a avut lungi convorbiri cu șeful statului major rus, Alexiev, a cerut dela această nouă instrucțiune. Se afirmă, că guvernul român nu era mulțumit la început de numărul de trupe pus în vedere de Rusia-României, pentru o acțiune comună, contra Bulgariei și Puterilor Centrale. La București se credea, că Brătianu nu va proceda îndată la hotărârea extremă și va alege întâi o perioadă de tranziție, o neutralitate înarmată, dar d. Brătianu a realizat mobilizarea armatei române, fără să o anunțe în mod formal. În consiliul de coroană, primul ministru român a prezentat de sigur, convenția diplomatică ce a încheiat-o cu Rusia și aliații ei, după care, pentru cazul intervenției României în războiu, îi se asigură teritoriile austro-ungare locuite de români. Acest acord diplomatic cu Ententa, a fost semnat de Brătianu la 15 August stil nou. Pe lângă acordul diplomatic s'a mai încheiat încă o convenție militară, care stabilește chiar termenul de intervenire al României în războiu: 28 August. Conform acestei convenții trupele românești mobilizate în aceeași zi, trebuie să se unească cu trupele rusești. Deja dela 26 August toate garile și alte stabilimente importante din provincie și din București au fost ocupate militarmente.

Parlamentul român a fost convocat pentru o ședință extraordinară, care se va ține Joi. Încă nu s'a prezentat un proiect de lege, în care se cere

un credit de războiu, de 800 milioane. Cenzura militară este în funcție în toată România, Duminecă înainte de a se declara starea de războiu.

Un ordin de zi către armata monarhiei

Dela comandamentul armatei se anunță: Feldmaresalul arhiducele Friederic a adresat următorul ordin de zi armatei: Soldați! Camarazi de războiu! Am făcut să vi se comunice, că în șirul contrariilor noștri, a răsărit un nou dușman: Regatul României. Simțul vostru de soldați cinstiți, va găsi măsura justă de dispreț pentru acest atac banditesc. În anii trecuți am trecut prin ceasuri destul de grele. Vom întâmpina și noua lovitură cu onoare, rămânând credincioși jurământului depus către steag și comandantul suprem. Dumnezeu cu Voi! Arhiducele Friederic Maresalul.

Primele încăierări dela granița română

Dela Cartierul de presă se anunță: Câteva ore după declarația de războiu a României s'au și produs încăierări pe aripa extremă sudică a armatei arhiduceului Carol și trupe românești. Dându-și seamă de împrejurările critice conducerea armatei noastre a luat firește pregătiri militare în măsură suficientă și cum încercările de invaziune ale românilor erau de așteptat la trecătorile din Carpați, pe o întindere de aproape 120 klm., au avut loc erii primele lupte dela graniță, cu infanteria română. Ca loc de invaziune în partea apuseană, românii au ales pasul Turnu Roșu, la sud de Sibiu, unde pe ambele maluri ale râului Olt, au voit să treacă granița pe înălțimi, nu tocmai mari de 350 de metri. Granița e formată acolo prin râul Vadului. Mai departe, la răsărit au căutat să pătrundă pe teritoriul unguresc pe înălțimele mult mai importante la pasul Timișului de 1040 metri înălțime dealungul liniei Sinaia-Brasov. Pretutindeni li s'a făcut cu neputință trecerea graniței. La pasul Turnu-Roșu s'a încins o luptă în cursul căreia posturile noastre de graniță au respins unul până la două batalioane. Aci românii au avut primii lor morți.

Comunicatele oficioase dela 28 August anunță despre aceste lupte următoarele:

Raportul lui Hófer anunță: La valurile de graniță ale Ungariei la sud-est și răsărit noul nostru dușman, România, printr-un atac mișcosec a schimbat primele focuri cu posturile noastre dela graniță. La pasul Turnu-Roșu și la trecătorile la sud-vest și la sud de Brasov, au intrat azi dimineața în luptă trupele de avangardă de ambele părți, făcând primii prizonieri români.

— Comunicatul german tot dela 29 August anunță, că la granița din Ardeal s'au făcut prizonieri români.

Ce perspective are România în războiu?

Din Geneva se anunță, că ziarele parisienne de Luni dimineața nu pomenesc încă nimic despre declarația de războiu a României și a Italiei. Journal de Geneve află următoarele din partea românească:

— Singurul războiu pe care-l poate purta România e numai în contra Austro-Ungariei, pentru așa numita satisfacere a românilor din Ungaria. De aceea războiul a și fost declarat numai Austro-Ungariei. În schimb însă România nu are nici un soldat pentru o campanie contra Bulgariei. E treaba generarului Sarraill să isprăvească el singur cu Bulgaria. Că vreme România n-a avut siguranța, că armata Ententei

dela Salonic e destul de puternică pentru a putea ține în șah pe bulgari, dânsa n-a putut interveni în războiu. Conducerea armatei române știe, că acum o așteaptă un războiu greu de muni, care reclamă toate forțele militare ale României.

Declarația de războiu a Italiei dintre Germaniei stă în legătură cu decisiunea României. Ambele evenimente erau de prevăzut, îndată ce generalul Sarraill a dat poruncă de ofensivă, și s-a decis debarcarea de trupe italiene la Salonic.

Ziarul italian »Seccolo« a publicat în zilele trecute o telegramă din București, după care a și început trecerea de trupe rusești prin România.

Grecia și intrarea României în războiu

Din Londra se anunță: În zilele din urmă prim ministru Pasici a avut numeroase conferențe cu Venizelos. Vineri a avut loc la Atena o întâlnire a premierului sârb Pasici, cu ambasadorul român. Ambii au plecat apoi la ambasadorul Demidow, unde au conferat timp îndelungat. Ziarele venizeliste vorbesc iarăși despre un acord greco-sârb și, că și, pentru Grecia s-a produs o nouă situație, prin intervenția României. În acest caz, Grecia se va alătură neapărat de Ententa. Agenția Havaș mai anunță din Atena, că șeful statului major grec, generalul Dusmanis și sub șeful, colonelul Metaxas, cunoscuți ca partizanii ai Puterilor Centrale au fost suspendați din funcțiunile lor, în locul lui Dusmanis a fost numit generalul Moșopolus, care este un amic al lui Venizelos. Această schimbare a produs mare impresie în Grecia. Zaimis ar avea intenție să demisioneze.

Cu ce forță militară poate România să înceapă războiul

Colonelul Sturdza, care în ziarul »Moldova« iscălește interesantele sale articole de critică militară sub pseudonimul »Cozla«, — publică acum date foarte la ordinea zilei despre forța militară a României. Reproducem părțile cele mai interesante:

E bine ca în aceste momente critice să vedem lucrurile la justa lor valoare. Forța militară a unui Stat, în lăuntrul numărului barbaților în stare de a purta armele, e fixată de cadrele corpului ofițeresc.

În adevăr populația României este de 7.500.000. Așa fiind datele pentru 1916 ne dau:

Între 20 ani și 40 ani împliniți ar fi	1.075.000
Între 40 ani și 45 ani împliniți ar fi	180.000
Între 45 ani și 50 ani împliniți ar fi	200.000
Între 17 ani și 20 ani împliniți ar fi	120.000
În total	1.575.000

Așa dar toată populația bărbătească între 18 și 50 de ani împliniți ar fi un milion și jumătate. Asupra acestei populații se poate recruta o armată de 8-900.000 de oameni fără ca țara să fie atinsă în existența sa.

Însă armata de care poate dispune un Stat stă în legătură cu mijloacele sale bănești, și nu se poate alcătui decât cu timpul.

Așa fiind, forța militară actuală a României se poate evalua între 500 și 600.000 oameni.

Ne vom servi de anuarele armatei pe 1914, și 1915 și de proiectul de buget pe 1916-17 ca să arătăm numărul ofițerilor armatei române

și astfel vom înțelege ce trupe se pot încadra cu acest corp ofițeresc:

Ofițeri combatanți activi La 1 Iulie 1915
(fără marină)

Generali	46
Ofițeri superiori de infanterie	409
Ofițeri inferiori de infanterie	2450
Ofițeri superiori de cavalerie	112
Ofițeri inferiori de cavalerie	552
Ofițeri superiori de artilerie	189
Ofițeri inferiori de artilerie	580
Total	4438

(fără marină)

Ofițeri combat. de rezervă La 1 Iulie 1915

Generali	54
Ofițeri superiori de infanterie	126
Ofițeri inferiori de infanterie	4481
Ofițeri superiori de cavalerie	61
Ofițeri inferiori de cavalerie	608
Ofițeri superiori de artilerie	50
Ofițeri inferiori de artilerie	915
Total	6295

Rezultă că la 1 Iulie 1915 armată română dispunea de 10.373 ofițeri combatanți de infanterie, cavalerie și artilerie.

Se va putea adăogi pentru anul 1916 2500 până la 3000 de noi ofițeri, dar nu trebuie să perdem din vedere că aceștia sunt sublocotenenți.

Din cele trei arme, numai infanteria, poate fi sporită simțitor la război în raport cu numărul rezervelor de care dispune armata, pe când celelalte două arme, cavaleria și artileria nu.

Tinând socoteală de cadrele cavaleriei prevăzute în bugetul anului c., cavaleria română poate fi evaluată la 25.000 până la 30.000. Ceea ce la o armată de 600.000 oameni ar reprezenta până la 5 la sută cavaleriști combatanți.

Artileria poate fi evaluată la 250 baterii, deci 60 până la 65 mii artileriști combatanți în front. Artileria e dependentă în locul întâi de tunuri și numai în locul al doilea de cadre.

Infanteristul poate fi obținut mult mai ușor. Înărmarea lui costă mult mai puțin. Fără să greșim putem socoti că armata română dispune de 5-600.000 de arme portative. Oameni în stare a purta armele fiind un milion și jumătate, din aceștia s'ar putea încorpora fără nici o efortare 7-800.000 de infanteriști. Cadrele ofițeresci ne lipsesc. Nu se pot încorpora, decât, 300-350 de infanteriști, combatanți.

Cu acești ofițeri poți conduce 1250 de companii ceace ni-ar da 320 mii de oameni.

Mulți cred, că dacă artileria și cavaleria nu se poate improviza, dar că infanteria să poate improviza din moment ce ai arme și rezerve de oameni. E mare eroare. Infanteria chiar având arme, muniții și rezerve instruite nu se poate spori decât în măsura numărului capitaniilor (sau a ofițerilor activi, sau a celor de rezervă când au o companie ce trece de 6 luni) de care dispune armata.

Socotind la o companie de război încadrată 4 ofițeri; un căpitan, 1 locotenent și doi sublocotenenți, aceasta înseamnă 1 ofițer la 60 de soldați. Din acești 4 ofițeri căpitanul e total.

Din cei 800 căpitani activi de infanterie dela 1 Iulie 1915, depe anuarul armatei române, numai 10 s'au făcut căpitani având o vechime de ofițer mai mică de 10 ani. Intre 1 Iulie 1914 și 1 Iulie 1916 s'au ridicat ofițerii de infanterie cu 3500 ori 4000, unitățile nu pot fi înmulțite. Căpitanul care este baza armatei nu se poate forma în mai puțin de 10 ani (într-o campanie modernă, locotenentul și chiar sublocotenentul se formează în 5-6 luni).

De aci urmează că și infanteria de luptă nu poate fi socotită decât 300-320 mii de oameni.

Recapitulând cele evaluate mai sus avem:

Infanterie	320.000 combatanți
Cavalerie	30.000 combatanți
Artilerie	65.000 combatanți
Diverse servicii	185.000 necombat.
Total	600.000

România poate conta pe o armată de 600.000 de oameni, din aceștia 400.000 sunt combatanți bine încadrați. Noi nu trebuie să uităm că suntem un regat numai de 7 milioane și jumătate de oameni, deci nu putem face risipă de vieți omenești. — România nu poate face război și nu trebuie să-l facă decât cu o armată bine încadrată.

MERSUL RĂZBOIULUI

Bulgarii înaintând în Grecia, au ajuns la coastele mării Egeice

Rușii atacă la nord de Nistru. — Italianii cuceresc și perd o înălțime. — Mari asalturi anglo-franceze la Somme și Meuse respinse.

De pe frontul rusec au sosit pe zilele de 26, 27 și 28 August următoarele știri:

(26 August). Abstracție făcând de lupte de avangarde în unele locuri nu s'a produs nimic deosebit.

HÖFER, mareșal locot.

Comunicatul german:

Nu s'au produs evenimente însemnate. Slabe atacuri dușmane au fost respinse. În diferite locuri s'au încins lupte mici de avangarde.

Șeful Statului major

(29 August). Situația neschimbată. Nimic nou.

HÖFER, mareșal locot.

Pe frontul Duna, repetate încercări ale rușilor, de a trece riul în bărci la răsărit de Friedrichstadt și la Lenemunden, au fost zădărnice. La sud-est de Kisielin, mici detașamente germane au pătruns până în a treia linie dușmană și după distrugerea tranșelor, s'au întors cu 128 prizonieri și 3 mitralieze, în tranșele lor.

Pe frontul arhiducelui Carol, afară de lupte de patrulare victorioase pentru noi la nord de Nistru, — nu s'au produs alte evenimente.

Șeful Statului major.

(28 August) În Carpați, am respins cu grele pierderi pentru dușman, la nord-vest de muntele Cucul, un puternic atac dușman. Și la nord de Mariampol un atac întreprins aseară de ruși, a eșuat. Pretutindenii au fost respinși, parte în contra atac, lăsând mulți prizonieri în mâinile noastre.

Pe frontul mareșalului Hindenburg: Armata generalului Terstyanszki a zădărnicit încercări de atac rusești. Altfel nimic deosebit.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

Pe frontul mareșalului Hindenburg: La Lennewaden, un atac al patrului noastre ne-a adus prizonieri 2 ofițeri ruși și 37 soldați. La nord-est de Svini-Vichy, în cercul Luck, trupele austro-ungare au respins atacurile detașamentelor rusești.

Pe frontul arhiducelui Carol: La nord de Nistru s'a prăbușit seara atacul unor puternice forțe rusești. Un început de succes al dușmanului la Delejov, a fost echivalat printr'un contra-atac de noapte. Mai departe la nord, între Fonstobaby și Zavalov, trupele rusești din cauza focului nostru concentric nu au putut continua atacul lor. În Carpați a fost respins un atac rusec contra înălțimilor Cucul și pe Stara Wipezina.

Din Balcan au sosit următoarele știri:

Comunicatul bulgar dela 26 August anunță: Aripa dreaptă își continuă marșul ei înainte. Coloane, cari înaintează la sud de lacul Ohrida, a ajuns la satul Malik situat pe malul lacului

cu acelaș nume, 10 km. la nord de Corița. În valea Moglenița sârbii după atacurile lor infructuoase dela 21 până la 23 August, au cercat la 25 să pornească la atac în direcția satului Bahovo. Au fost însă respinși. Focul de artilerie a durat toată ziua. În valea Vardarului, foc de artilerie de ambele părți. În satul Dolgeli, am prins un detașament englez cu ofițerul comandant. — Aripa stângă a pornit din Parnar Dag și a ocupat regiunea de coastă a mării Egeice. — Toate trupele engleze s'au retras spre lacul Orfano și Tșagat. Înainte de Tșagat și Orfano, am ocupat linia satelor Lakovița, Dedelah, Arsakli și Menteschli.

Eri dimineață, trei hidroplane rusești la o înălțime mare au zburat peste Varna, aruncând câteva bombe asupra orașului și portului. Nu s'au vădit victime. Pagubele materiale sînt foarte neînsemnate. Hidroplanele noastre cu un succes vădit au atacat de două ori o escadră de vapoare rusești, care încrușișă la 10 mile depărtare de coastă. Hidroplanele noastre s'au întors neatinse.

— Comunicatul german dela 26 August anunță de pe frontul balcanic:

La nord-vest de lacul Ostrovo, au fost făcute progrese pe Tșeganska Planina, iar pe frontul Moglena au fost respinse atacuri dușmane.

(27 August). Pe malul de răsărit al riului Struma, forțele bulgare se apropie de gura riului. Pe frontul Moglena, atacuri sârbești contra pozițiilor bulgare la Bijikdere au dat greș.

Pe frontul Moglena bulgarii au intrat în posesiunea înălțimii la sud de Zorsko, iar la Ceganska Planina au eșuat contra-atacuri sârbești.

LUPTELE DIN APUS

In ce stadiu a ajuns ofensiva anglo-franceză. — Să prăbușesc mereu avioane engleze și franceze.

Comunicatele germane dela 26, 27 și 28 August anunță următoarele de pe frontul anglo-francez:

(26 August). În lupte permanente și violente de artilerie la nord de Somme, au urmat seara în sectorul Thiepval — pădurea Foreaux și la Maurepas atacuri ale infanteriei dușmane, cari au fost respinse. La nord-vest de Tahure, patrurile noastre au prins 46 soldați în tranșele franceze. În regiunea Meuse focul dușman a ajuns la o mare intensitate în unele sectoare. — Prin foc de mitralieze am doborât două avioane iar în luptă aeriană alte două.

(27 August). La nord de Somme, englezii au repetat în orele de dimineață de eri și în cursul nopții atacurile lor, după o puternică pregătire artileristică la sud de Thiepval și la nord-vest de Pozieres. Ei au fost respinși, parte după lupte inverșunate corp la corp, dușmanul a lăsat în mâinele noastre 1 ofițer și 60 soldați. Tot așa au rămas fără succes atacuri dușmane la nord de Bazentin le Petit și lupte cu granate de mână în pădurea Foureaux. În sectorul Maurepas-Clery, francezii după un toc violent de artilerie au pornit cu forțe puternice și cu asvârlitoare de flăcări atacuri zadarnice, la nord de Clery, forțe dușmane cari au pătruns au fost îndată aruncate printr'un contra-atac. La sud de Somme au fost respinse atacuri cu granate de mână la vest de Vermandovillers. De ambele părți de riul Meuse acțiunea de artilerie era un timp care-care mai intens. Seară, atacuri franceze contra fortului Thiaumont și satului Fleury s'au prăbușit în focul nostru. —

de Craonne și în pădurea Apremont au fost respinse atacurile unor detașamente dușmane mai slabe, la Avocourt și Badonvillers au avut succes acțiunile patrulelor noastre. În regiunea Somme am doborât 6 aeroplane dușmane.

(28 August) În regiunea Somme, dușmanul în cursul serei și nopții, după o pregătire artileristică intensă, și-a reînnoit eforturile cu forțe puternice pentru a rupe frontul la nord de râu. Împotriva frontului Thiepval—Ferma Monquet și pădurea Delville—Ginschi, englezii au pornit de mai multe ori a asalt, contra pozițiilor noastre, iar francezii ne-au atacat între Maurepas și Clery. Atacurile au eșuat parte prin lupte corp la corp, parte printr'un contra atac. La sud-vest de Ferma Monquet și în pădurea Delville mai urmează lupte pentru mici părți de tranșee. Pe restul frontului, în afară de vii acțiuni de artilerie, în orele de seară, de ambele părți de Canalul la Bassée și pe malul drept al râului Meuse, nu e nimic nou de semnalat.

Șeful Statului major

RĂZBOIUL CU ITALIA

Italia a declarat în fine război Germaniei. — Artileria italiană bombardează mereu.

De pe frontul italian, raporturile lui Höfer dela 26, 27 și 28 August anunță:

(26 August). Focul de artilerie dușman contra pozițiilor noastre la sud de Wiprach a fost în timp carecare din nou foarte viu. În sectorul Plocken, încercări de apropiere ale italienilor au fost respinse. Pe front, la sud de valea Fleims, au eșuat repetate atacuri întreprinse de mai multe batalioane italiene contra muntelui Cauriol, tot așa și celelalte atacuri ale unor detașamente dușmane mai slabe contra pozițiilor noastre de luptă în regiunea Cima di Cece. La Lusern locotenentul baronul de Siedler a doborât un aeroplan, italian, sistem Caproni.

(27 August). Noul atacuri pe muntele Cauriol au fost respinse cu pierderi simțitoare pentru italieni. Aceiaș soarta au avut toate celelalte atacuri ale dușmanului asupra frontului din Alpii Fasani. Pe frontul tinutului de coastă și în Carintia, nimic deosebit.

(28 August) La Cauriol iarăși au urmat lupte înversunate. După ce a eșuat un atac al dușmanului în focul nostru de artilerie, un detașament italian a reușit în timpul serei, cu sprijinul artileriei puternice să pătrundă în pozițiile noastre dela culme. Azi dimineață un contra atac al nostru a respins iarăși pe dușman. Pe frontul tinutului de pe coastă artileria italiană a bombardat muntele San Gabriele și regiunea Novâ-Nas.

Höfer, mareșal-locot.

Comandantul flotei austro-ungare anunță că la 26 August, locotenentul Koniovics cu alți doi aviatori a atacat un grup de vapoare de răză dușmane din Marea Ionică, și a scufundat unul din ele, nimerindu-l cu bombe.

Tot la 27 August a venit știrea din Berlin, că guvernul italian, prin mijlocirea guvernului cehoslovac, a adus la cunoștință guvernului german, că dela 28 August, Italia se consideră în stare de războiu cu Germania.

Textul declarației de război a Italiei contra Germaniei spune între altele: Guvernul german

de repetate ori a comis acte dușmane contra Italiei, prin faptul că a ajutat Austro-Ungaria, cu arme și munițiuni, cu ofițeri, soldați, marinari, și grație acestui sprijin, Austro-Ungaria a fost în măsură să întreprindă acea mare acțiune contra Italiei.

Știrile zilei

Camera ungară din nou închisă pe zece zile

Evenimentul cel mai important în viața politică ungară, este hotărârea guvernului Tisza de a suspenda încă odată ședințele Camerei ungare până la 5 Septembrie. În această hotărâre, opoziția ungară vede o dovadă a biruinței mișcării ce a întreprins-o în Cameră, care mișcarea neînștește pe contele Tisza, și pentru ca autoritatea guvernului să nu fie știrbită, prim-ministrul ungar a preferat să închidă pe câțiva timp Camera, răpindu-se astfel posibilitatea opoziției de a face neplăceri guvernului prin tot felul de interpelări. Pe de altă parte însă, închiderea Camerei pe 10 zile e motivată de cercurile guvernamentale prin intrunirea Casei magnaților și apoi contele Tisza va încerca în această pauză să mai trateze cu șefii opoziției pentru restabilirea de stări normale în Cameră, tot odată contele Tisza va trata și cu guvernul austriac în chestia convocării Delegațiilor, chestiune deschisă de contele Andrássy.

Tot în această chestiune, contele Tisza a avut o lungă convorbire cu contele Andrássy, în culcușul Camerei.

Șeasă biruri noi în Austria

Guvernul austriac va publica săptămâna aceasta o serie de proiecte de legi prin cari se introduc 6 dări noi, pe calea paragrafului 14, adică fără votul parlamentului. Aceste dări vor trebui să aducă statului austriac un plus de 650 milioane coroane pe an, cari vor acoperi dobânzile pentru împrumuturile de război de până acum. Se vor urca toate dările directe de până acum, cu excepția birului pe chirii, și birului pe salarii. Numai la veniturile claselor bogate se prevede o dare cu o scară progresivă mai accentuată. Apoi o dare pe avere, pe proprietăți agricole, o dare, a prețului tutunului, telegramelor și biletelor de drum.

Dorința Rusiei de a se împărți Austro-Ungaria

Ziarul englez »Morning Post« publică o corespondență din Petersburg a cunoscutului publicist panslavist Weselitzku, adresată directorului acestui ziar, prin care își exprimă mirarea că în ziarul acesta a apărut o telegramă a corespondentului din Petersburg, în care acesta afirmă că Rusia nu dorește o desmembrare a Austro-Ungariei. Nu există rus adevărat, care să nu aibă o asemenea dorință. Împărțirea Austro-Ungariei e o condiție sine qua non pentru pacea viitoare a Europei.

Unde e submarinul „Bremen“

S'a svonit că al doilea submarin comercial german »Bremen« ar fi fost scufundat de englezi. Dr. Lobmann, președintele societății de construcție a acestor

submarine desminte acest svon răspândit de Ententă și declară că »Bremen« e acum pe drum, în largul Oceanului, îndreptându-se de asemenea spre Baltimore, cu un transport de materii colorate. Căpitanul König a accentuat că toți marinarii submarinelor comerciale sunt tot oameni scutiți de armată, conformându-se dispozițiilor marinei comerciale.

Legătură telefonică directă Roma—Görz

Ziarele din Elveția, anunță că actualmente se lucrează de către personalul tehnic italian pentru stabilirea unei legături directe telefonice între Roma și Görz.

Curentul de pace în Anglia

Fostul ministru suedez Adelswärd a făcut o călătorie de studiu de două săptămâni în Londra și publică acum impresiile lui în ziarul »Dagens Nyheter.« D-sa a avut convorbiri importante cu membrii conducători ai guvernului, parlamentului, industriei și comerțului englez cu privire la intențiile de pace. Impresia ce a câștigat-o, e că cercurile guvernamentale nu vor să știe de pace până ce Ententa nu și-a atins ținta, până ce militarismul german nu va fi distrus. În schimb însă poporul englez este însuflețit de dorința generală a unei păci cât se poate de apropiate, că trebuie de făcut totul cu putință ca pacea să fie cât mai curând restabilită în Europa.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII, Ilka-utca 36.

Cântece din războiu

În bogata literatură ce a apărut în timpul războiului, cuprinzând culegeri de poezii populare plătuite de geniul popular de bună seamă, că cea mai nouă broșură apărută:

Cântece de dor și jale

ale eroilor noștri de pe câmpul de luptă și din spitale

scoasă în editura »Foi Poporului Român« este o lucrare prețioasă în privința aceasta. Ea dă o icoană minunată de bună cum gândește, cum simte și cum luptă soldatul român aflat pe frontul rusesc, italian sau sârb.

În broșura aceasta sunt adunate cu îngrijire cele mai frumoase poezii ce le-au scris soldații de pe toate fronturile și simți o plăcere deosebită citind vers după vers, așa cum fii poporului nostru le-au iscodit.

Indemnăm pe toți cetitorii noștri să și procure această culegere de poezii pe care să o păstreze în biblioteca lor și mai târziu ca o amintire a terribilului războiu, în care neamul nostru și-a vărsat sângele cel mai generos. Prețul unui exemplar e de 56 fi-leri, plus 5 fi-leri porto postal.